

ילדים ומתבגרים במצבי סיכון בישראל

כרך ב:

קולם של בני הנוער וסוגיות מעולמם של עובדים בשדה החינוכי-טיפולי

עורכים: עמנואל גרופר ושלמה רומי

ספר זה הוא כרך שני מתוך שניים, אשר אמורים למלא חלל בשדה המקצועי של חינוך וטיפול בילדים ומתבגרים במצבי סיכון בישראל. מטרת העורכים הייתה לספק לאנשי המקצוע בישראל, הן בשדה הן באקדמיה, כמו גם לסטודנטים המכשירים את עצמם לקראת השתלבות בעבודה חינוכית-טיפולית עם נוער בסיכון, לקט נבחר של מאמרים עדכניים, שרובם מתבססים על מחקר שיטתי ואמפירי. בכרך זה נוסף פרק ייחודי המבוסס על רב-שיח בנושא הכשרתם של עובדים חינוכיים-טיפוליים שהתקיים באוניברסיטת בר-אילן בהנחיית עורכי הספר.

נקודת המוצא של העורכים התבססה על עקרונות אחדים: היותו של תחום העיסוק בקידום של ילדים ומתבגרים במצבי סיכון חלק משדה החינוך הבלתי פורמלי; היותו של תחום זה נקודת מפגש בין גישות הלקוחות משדה החינוך לבין גישות ודרכי התערבות המעוגנות בשדה הטיפולי; ולבסוף, הצורך בגיבושו של תפקיד מקצועי בעל הכשרה ייחודית שתסייע לעוסקים בו להתמודד עם אתגר מקצועי מורכב זה.

בכרך השני, בדומה לראשון, מוצגות כעשרים עבודות שפורסות בפני הקורא יריעה רחבה של סוגיות מהותיות בתחום של ילדים ומתבגרים במצבי סיכון ומצוקה. עבודות אלה מחולקות לשלושה שערים: השער הפותח (הרביעי) - בעיני המתבונן: תיאור

מנקודת מבטם של מתבגרים במצבי סיכון ומצוקה; השער הבא (החמישי) - דרכי התערבות בעבודה חינוכית-טיפולית עם מתבגרים בסיכון ויחסי גומלין עם שותפי תפקיד; השער המסיים (השישי) - סוגיות בהכשרה, בזהות ובתפקוד של העובדים בשדה החינוכי-טיפולי. לבסוף מובאים דברי סיכום: הסתכלות לאחור ובהחלטת ההווה כדי לבנות עתיד טוב יותר. בכך משלימים הפרקים בכרך זה את תמונת הפסיפס של התחום שאנו מבקשים לסרטט בשני כרכים אלה.

על העורכים

פרופ' עמנואל גרופר משמש כראש בית הספר לחינוך וחברה בקריה האקדמית אונו וכמרצה בכיר במסלול לקידום נוער במכללה האקדמית בית ברל. את הקריירה המקצועית שלו בחינוך הוא החל כמדריך בפנימייה בכפר גלים, מפקח על פנימיות, סמנכ"ל עליית הנוער, ועד לאחרונה היה מנהל האגף לחינוך והדרכה באירופה, שימש כמנהל פנימייה בכפר גלים, מפקח על פנימיות, סמנכ"ל עליית הנוער, ועד לאחרונה היה מנהל האגף לחינוך והדרכה בפנימיות במשרד החינוך. תחומי המחקר שלו מתבססים על גישות של האנתרופולוגיה החינוכית ועוסקים בצדדים שונים של חינוך פנימייתי לנוער במצבי סיכון בכלל ולבני נוער עולים-מהגרים בפרט. כמו כן הוא עוסק רבות בחקר סוגיות הקשורות בעובדים חינוכיים-טיפוליים המטפלים בבני נוער אלה, בהכשרתם, בזהותם המקצועית ובאתיקה המקצועית שלהם. הוא פעיל בזירה הבין-לאומית בתחומים אלה, ומאז 2009 נבחר לשמש סגן נשיא 'הארגון הבין-לאומי לחינוך חוץ-בית' (FICE).

פרופ' שלמה רומי עמד בראש בית הספר לחינוך באוניברסיטת בר-אילן, וכיום משמש כראש המכון לחינוך ולמחקר קהילתי שם ומרצה במסלול לקידום נוער במכללה האקדמית בית ברל. פרופ' רומי, מומחה בפסיכולוגיה חינוכית, החל את עבודתו בהדרכה ובהנחה בתחום של קידום נוער במצבי סיכון. אחר כך השתלב בתחום ההוראה והמחקר במסגרת האקדמיה. תחומי המחקר העיקריים שלו הם מאפייני נוער הנמצא במצבי סיכון והחינוך הבלתי-פורמלי (מאפייניו וזיקתו לחינוך הפורמלי). כמו כן הוא עוסק בחקר נושאים מתחום הפסיכולוגיה החינוכית, כמו למשל אופני ניהול כיתה ושילוב של ילדים ומתבגרים עם צרכים מיוחדים במסגרות נורמטיביות. פרופ' רומי פעיל בזירה הבין-לאומית בתחומים אלה וחבר בהנהלת 'האגודה האירופית המדעית לאומנה ומעונות לילדים ומתבגרים' (EUSARF).